

marks Riges Stilling i Fællesforfatningen, Udtalelser, som have været saa urigtige og saa hadefulde, at det dog maatte være den danske Rigsdag tilladt, under en eller anden Form, at ophylse og gjendrive disse Udtalelser ligesaa frit, som de ere blevne fremsatte.

J. N. Hansen: Jeg maa tilstaae, at ogsaa jeg blev overrasket, da jeg hørte den ærede Forespørgers Udtalelse ved Motiveringen af Forespørgslen. Jeg havde ligesom den foregaaende Taler langtfra ventet, at han vilde udtale sig saaledes, som det viste sig, at han gjorde. Jeg havde forestillet mig, at han vilde udtale sig omtrent saaledes: Fællesforfatningen er kommen istand efter Bestemmelserne i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, og denne Kundgjørelse er en Frugt af en Overenskomst mellem Østerrig og Preussen paa det tydske Forbunds Begne og den danske Regjering, men, da den ene af disse contraherende Parter nu nægter at anerkjende Forfatningen, vil jeg spørge Regjeringen, om den ikke finder, at det Tidspunkt er kommet, at Forfatningen ikke er i anerkjendt Virksomhed og Kraft? Naar et saadant Actstykke som Fællesforfatningen er besluttet at skulle fremkomme efter en Overenskomst mellem to Parter, og den ene Part ikke kan bringes til at anerkjende det Actstykke, der kommer frem, saa kunde det synes, at den Mening kunde have Noget for sig, at et saadant Actstykke ikke var i anerkjendt Kraft og Virksomhed. Dernæst havde jeg ogsaa troet, den ærede Forespørger vilde have yttret sig saaledes: Naar en enkelt Landsdeels Repræsentation af Regjeringen indrømmes Frihed til at udtale sig ogsaa med Hensyn til Fællesforfatningens Indhold, og denne enkelte Landsdeels Repræsentation ved denne Forhandling kommer til det Resultat at erklære, at Fællesforfatningen ikke er kommen tilstede ad lovlig Vej og derfor ikke kan ansees for retlig bestaaende, og Regjeringen ved sin Commissarius modtager en saadan Erklæring — jeg troede, han vilde have lagt særdeles Vægt paa dette Sidste, thi jeg indrømmer, at der ikke vilde være nogen Grund til at tale saaledes, naar Commissarius paa Regjeringens Begne havde afvist den — da forekommer det mig, at man kan optaste

det Spørgsmaal, om ikke Regjeringen selv derved har givet Ret til at tvivle om, at den endnu ansaae Forfatningen for at være i anerkjendt Kraft og Virksomhed. — Da imidlertid den ærede Taler ikke er gaaet denne Vej, saa har Forespørgslen ogsaa vist sig ikke at have nogen directe Følge; det skal jeg imidlertid lade staae hen. — Med Hensyn til Udtalelserne angaaende det Forbehold, der blev taget af Rigsdagen ved Beslutningen om Fællesforfatningens Ikrafttræden, da undrer det mig, at de ærede Medlemmer, der have udtalt sig for, at det Intet betyder, have kunnet gjøre denne bestemte Paastand. Det er ganske vist, at dette Forbehold ikke betyder Noget paa en Tid, hvor Regjeringen ikke fra sin Side vil lade det betyde Noget; thi Rigsdagens Mening alene kan ikke skaffe det nogen Betydning; men jeg kan ikke anerkjende den Mening, at Regjeringen udtrykkelig har fralagt sig Tiltrædelsen af dette Forbehold, da det blev taget; thi det er ganske vist, at den Betænkning, der blev afgiven fra Landstthinget, og hvori dette Forbehold fandtes, var en Frugt af Forhandling og Overenskomst mellem Landstthingets Udvalg og Regjeringen, og hvormegen Vægt der blev lagt derpaa af den, som nærmest førte Sagen igjennem i Landstthinget, vil sees deraf, at han stolt og freibig udbød, at den Dag Fællesforfatningen blev udgivet, den Dag vaiede Eiderfanen saastolt og kneisende som nogenfinde. Naar dette nu er givet, troer jeg ikke, det lader sig nægte, at Rigsdagens Samtykke til Fællesforfatningens Indførelse ikke vilde være blevet givet, naar dette Forbehold ikke havde været tilstede. Dette er min bestemte Mening. Deraf følger ikke, at jo en Regjering til enhver given Tid kan sige det Samme, som vi have hørt Regjeringen sige i Dag, men det forhindrer heller ikke, at den samme eller en anden Regjering til en anden Tid kan i Overensstemmelse med Rigsdagen lade Forbeholdet faae Betydning. Vi, som dengang stemte imod Beslutningen, have jo for saa vidt ikke Noget at bebrejde os, hverken med Hensyn til dette Forbehold, eller med Hensyn til Beslutningen i det Hele, men jeg tillader mig dog at tvivle om, at det vilde være retfærdigt, dersom man